

Hatály: 2011.V.9. -

2/2011. (V. 9.) KK vélemény

A kereseti kérelemhez kötöttségről és a keresetváltoztatásról a közigazgatási perben.

A kereseti kérelemhez kötöttség elve közigazgatási perben is érvényesül. A bíróság csak a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja, kivéve, ha semmisségi okot észlel.

A peres felek rendelkezési joga az alkotmányos önrendelkezési jog egyik lényeges eljárásjogi vonatkozása azt jelenti, hogy a fél anyagi és eljárási jogával szabadon rendelkezik, így mindenkinek szabadságában van jogai bírói úton történő érvényesítésére [1/1994. (I. 7.) AB határozat].

A felek rendelkezési jogának érvényesülését szolgálja a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (2) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A kérelemhez kötöttség közelebbi meghatározása szerint a bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetve ellenkérelmen (Pp. 215. §). Ez a jogelv a közigazgatási perben is érvényesül.

Ezt az elvet áttöri a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 121. §-ának rendelkezése, amely alapján az (1) bekezdés a)-f) pontjában felsorolt semmisségi okok felmerülése esetén a bíróságnak hivatalból kell a jogkövetkezményekről döntenie. A Ket. 121. § ugyanis a Ket. VII. fejezetében, a bírósági felülvizsgálatot is tartalmazó jogorvoslatok és döntés-felülvizsgálati eljárások között nyert elhelyezést, és (1) bekezdése szerint rendelkezéseit az e fejezetben szabályozott eljárások során kell alkalmazni.

A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. Ha a bíróság a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést nem állapítja meg, más - a megjelölttől érdemben eltérő - jogszabálysértésre a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását nem alapíthatja. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem teljes körű, annak irányát a felperes által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. Hiába találna a bíróság más okból jogszabálysértőnek az alperesi határozatot, arra nem alapíthatja a döntését. (Ez természetesen nem vonatkozik a hivatalból észlelendő jogszabálysértésekre.)

A közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes meghatározott irányú felülvizsgálatot kér. Nem lehet tehát a kereset korlátait a határozat megváltoztatásának vagy hatályon kívül helyezésének kérelmezésére szűkíteni.

A felperes a jogszabálysértés körében konkrét jogszabályi rendelkezés megsértését is megjelölheti, ez azonban nem jelenti azt, hogy ehhez a megjelöléshez kötve van a bíróság.

Különösen akkor nincs kötve a bíróság a fél nyilatkozatához, ha az tévedésen alapul, illetőleg nem fedi a fél valóságos akaratát. Nem akadály a felülvizsgálatnak az, ha a fél a keresetlevélben nem jelöli meg azt a konkrét jogszabályhelyet, amelyre a keresetet alapítja, de keresetéből a kifogásolt jogszabálysértés egyértelműen megállapítható. A közigazgatási perekben is érvényesül az az elv, amely szerint a kérelmeket, nyilatkozatokat tartalmuk szerint kell elbírálni.

Ha a felperes jogszabálysértésre hivatkozva a közigazgatási határozat felülvizsgálatát kéri, ezzel értelemszerűen a közigazgatási határozat indokolási részét is támadja. Nem kizárt az sem, hogy a felperes keresetlevelében kizárólag a határozat indokolási részének felülvizsgálatát kérje.

A keresetváltogatás vonatkozásában a Pp. 335/A. § (1) bekezdése szerint a keresetet az első tárgyaláson lehet megváltoztatni.

A felperes tehát a meghatározott irányú kereseti kérelmén belül más jogszabálysértésre is hivatkozhat. Az alperesi határozatnak a keresetben nem támadott - elkülöníthető - részére már nem lehet a keresetet kiterjeszteni, ha a Pp. 330. §-ának (2) bekezdésében és a Ket. 109. §-ának (1) bekezdésében meghatározott 30 napos perindítási határidő már eltelt.

(Megfelel a KK 34. állásfoglalásnak.)

Dr. Kozma György
kollégiumvezető

(Bírósági Határozatok 2011. évi 8. szám)